

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 289/07-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. S. M., B., zastúpenej advokátom JUDr. A. B., B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. Er 961/2001 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CoE 203/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. S. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. júna 2007 doručená sťažnosť Mgr. S. M., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. A. B., B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 961/2001 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CoE 203/2006.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že „Dňa 6. 3. 2001 bolo doručením návrhu na vykonanie exekúcie exekútorovi JUDr. P. G. so sídlom v P. (ďalej len „exekútor“) začaté exekučné konanie vo veci oprávneného Ing. I. R. (ďalej len „oprávnený“) proti povinnej Mgr. S. M. (ďalej len „sťažovateľka“). Začatiu exekučného konania predchádzala výzva od oprávneného, aby mu sťažovateľka odpredala svoj spoluvlastnícky podiel na chate v ich podielovom spoluvlastníctve, inak je odhodlaný oprávnený kúpiť od veriteľa sťažovateľky R. G. jeho pohľadávku, aby tak nútene dosiahol od sťažovateľky nadobudnutie jej spoluvlastníckeho podielu na ich spoločnej chate proti jej vôli. Keďže sťažovateľka odpredať oprávnenému svoj spoluvlastnícky podiel nehodlala, odkúpil tento pohľadávku voči sťažovateľke priznanú právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Bratislava V č. k. 16 C 387/99-24 (ďalej len „rozsudok“) a domáhal sa výkonu rozhodnutia predajom jej spoluvlastníckeho podielu.

Napriek tomu, že sťažovateľka bola nezavinene v tiesnivej finančnej situácii, plnila pôvodnému veriteľovi R. G. v splátkach, nakoľko rozsudkom jej bolo povolené splácanie dlhu v splátkach. Dňa 30. 5. 2001 vydal súdny exekútor upovedomenie o exekúcii predajom nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľky, ktoré doručil inter alia aj sťažovateľke. Súčasne bol na podiel sťažovateľky na spoločnej nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve sťažovateľky a oprávneného uvalený zákaz prevodu a zaťaženia v prospech oprávneného. Sťažovateľka podala dňa 25. 6. 2001 v zákonnej lehote námietky proti exekúcii aj s prílohami. Následne až dňa 29. 6. 2005 bola sťažovateľka vypočutá zákonným sudcom. Pojednávanie o námietkach sťažovateľky sa uskutočnilo až 24. marca 2006 a súd rozhodol o námietkach 27. marca 2006. Exekútor vydal dňa 31. 3. 2006 exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zriadením exekučného záložného práva na spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti a predajom spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti. Dňa 13. 4. 2006 požiadala sťažovateľka súd o zastavenie exekúcie a súčasne o jej odklad. Dňa 11. 8. 2006

súd prvého stupňa zamietol návrh sťažovateľky na zastavenie i odklad exekúcie. Proti rozhodnutiu súdu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom nebolo do dnešného dňa rozhodnuté, ani nebol súdom vykonaný žiadny relevantný úkon“.

Sťažovateľka zastáva názor, že predmetné konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. Er 961/2001 a krajským súdom pod sp. zn. 1 CoE 203/2006 vzhľadom na jeho predmet, skutkovú a právnu povahu nemožno hodnotiť ako zložitú vec. Uvedené konanie prebieha od roku 2001 a dosiaľ nie je právoplatne skončené, čo len prehľbuje jej právnu neistotu. Správanie sťažovateľky v tomto konaní nemožno hodnotiť ako správanie sťažujúce postup súdov.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. Er 961/2001 a krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CoE 203/2006 porušili jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby prikázal krajskému súdu vo veci konať bez zbytočných prieťahov a aby zaviazal okresný súd uhradiť jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 80 000 Sk a krajský súd v sume 40 000 Sk, ako aj trovy právneho zastúpenia v sume 7 424 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Er 961/2001 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CoE 203/2006.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Sťažovateľka namietala postup okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. Er 961/2001 najmä pri rozhodovaní o námietke proti exekúcii, ktorá mala byť podaná 25. júna 2001, proti upovedomeniu súdneho exekútora, ktorý 30. mája 2001 vydal upovedomenie o exekúcii. Okresný súd o námietke rozhodol 27. marca 2006.

V tomto postupe okresného súdu vidí sťažovateľka porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre viackrát rozhodol, že uplatnenie námietky porušenia základných práv a slobôd postupom orgánu verejnej moci je časovo ohraničené.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (I. ÚS 38/98).

Sťažovateľka namietala postup okresného súdu pri vybavovaní jej sťažnosti z 25. júna 2001, o ktorej okresný súd rozhodol 27. marca 2006, pričom sťažnosť ústavnému súdu podala až 21. júna 2007, teda po uplynutí takmer 15 mesiacov od rozhodnutia okresného súdu.

Ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 1 CoE 203/06-105, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie, je zrejmé, že toto uznesenie bolo vydané 31. mája 2007. Z uvedeného vyplýva, že konanie, v ktorom malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo skončené pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

V nadväznosti na to ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti konštatoval, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, t. j. 21. júna 2007, už bol odstránený stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľka nachádzala pred skončením príslušného súdneho konania, a k porušovaniu označeného základného práva už nedochádzalo, nakoľko už zostávalo iba doručiť rozhodnutie odvolacieho súdu a tento úkon nie je meritórnym úkonom.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi

verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pri tom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. K odstráneniu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím vo veci.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jedným zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 138/04).

Meritórne konanie o námietke porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je účelné a v zásade prípustné v prípade, že takýmto konaním by ústavný súd bol spôsobilý odstrániť stav právnej neistoty vyvolaný zbytočnými prietahmi. V prípade, že sťažovateľovi už bolo doručené rozhodnutie daného štátneho orgánu, takáto možnosť zo zrejmých dôvodov neexistuje (napr. I. ÚS 235/03).

Zistený skutkový stav bol základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Z toho dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2007